

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 14246-12-13 כיאל נ' משרד הפנים ואח'

בפני כב' השופט רון שפירא

עומר כיאל

המערער

נגד

המשיבים

1. משרד הפנים
2. ועדת הבחירות לראשות המועצה המקומית ג'דידה-מכר
3. מנהל הבחירות למועצה המקומית ג'דידה-מכר
4. מוחמד שאמי- ראש המועצה מקומית

מיני-רציו:

* בית המשפט קיבל את ערעורו של המערער והורה על ביטולן של הבחירות לראשות המועצה המקומית ג'דידה מכר. נפסק, כי עסקינן בבחירות חוזרות (סיכוב שני) במסגרתם מתמודדים שני מועמדים בלבד. בנסיבות אלו, כאשר הפער בין המתמודדים הוא 109 קולות של מצביעים, הרי שפגם המתייחס ל- 55 קולות עלול או עשוי להשפיע על תוצאות הבחירות.

* רשויות מקומיות – בחירות – ביטולן

המערער הגיש ערעור על תוצאות הבחירות בהתאם לסעיף 72 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות) וסעיף 7(ב)(1) לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניות וכהנותרם), במסגרתו מבוקש לבטל את תוצאות הבחירות החוזרות שהתקיימו ביום 5/11/2013 לראשות המועצה המקומית גדידה – מכר ולהורות, ולהורות על קיום בחירות חוזרות לבחירות ראש המועצה.

בית המשפט פסק כלהלן:

יש לקבל את טענת המערער כי בבחירות שבנדון נפלו ליקויים רבים אשר בהצטברם מהווים ליקוי משמעותי היורד לשורשו של עניין שעלול היה לעוות ולשנות את תוצאות הבחירות.

בדיקה של החומר מעלה פערים בין חוברת המסומנים לחוברת המחוקים במספר קלפיות וכן בין ספרים אלו למספר המעטפות שהוצאו והקולות שנספרו.

מהעדויות והראיות עולה, כי היו אי סדרים לא מעטים אשר באים לידי ביטוי באי התאמה בין ספרי הבחורים שזוהו עם כניסתם לקלפי ובין ספרי הבחורים ששמם נמחק לאחר שהצביעו וכן בין ספרים אלו לבין המעטפות אשר הוצאו בסופו של יום מהקלפי.

המחלוקת בין הצדדים היא לגבי גודלם של הפערים ולגבי השאלה האם מדובר בליקויים היורדים לשורש של עניין שעלולים היו להשפיע על תוצאות הבחירות.

במקרה דנן, לאור המספר הרב של הליקויים עליהם הצביע ב"כ המערער, וכאשר ישנה מחלוקת לגבי השאלה האם הסיכום הכולל של מספר הקולות שלגביהם נתגלה פער בין הרישומים השונים עולה על הפער בין הקולות שנרשמו לטובת המערער ובין הקולות שנרשמו לטובת המשיב 4, או לכל הפחות מדובר בפער שמתקרב לפער שבין הקולות שנרשמו ובין הקולות לטובת המשיב 4, יש במקרה זה מקום לקבל את הטענה כי מדובר בליקויים משמעותיים ויורדים לשורשו של עניין ואשר בהצטברם עלולים היו לעוות את תוצאות הבחירות.

בעניינינו, עמד המערער בנטל הדרוש והציג בפני בית המשפט ראיות לליקויים רבים אשר בהצטברם הינם משמעותיים ויורדים לשורשו של עניין ואשר היה בהם כדי לגרום לעיוות בתוצאות הבחירות.

עסקינן בבחירות חוזרות (סיבוב שני) במסגרתם מתמודדים שני מועמדים בלבד. בנסיבות אלו, כאשר הפער בין המתמודדים הוא 109 קולות של מצביעים, הרי שפגם המתייחס ל- 55 קולות עלול או עשוי להשפיע על תוצאות הבחירות.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 13-12-14246 כיאל נ' משרד הפנים ואח'

בפני כב' השופט רון שפירא

עומר כיאל, ת"ז 024743312

המערער

נגד

המשיבים

1. משרד הפנים
2. ועדת הבחירות לראשות המועצה המקומית ג'דידה-מכר
3. מנהל הבחירות למועצה המקומית ג'דידה-מכר
4. מוחמד שאמי- ראש המועצה מקומית

1

פסק דין

2

הרקע לערעור:

3 עסקינן בערעור על תוצאות הבחירות בהתאם לסעיף 72 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות)
4 התשכ"ה – 1965 (להלן: "חוק הבחירות") וסעיף 7(ב)(1) לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש
5 הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה – 1975 (להלן: "חוק בחירת ראש הרשות"), במסגרתו מבוקש
6 לבטל את תוצאות הבחירות החוזרות שהתקיימו ביום 5.11.13 לראשות המועצה המקומית ג'דידה
7 – מכר (להלן: "המועצה"), ולהורות על קיום בחירות חוזרות לבחירת ראש המועצה.

8 בד בבד עם הגשת הערעור, הגיש המערער בקשה למתן צו לעיון בפתקי הצבעה ובקשה למתן הוראות
9 בהתאם לסעיפים 96 ו-96א' לחוק הבחירות, במסגרתה מבקש המערער להורות למשיבים להמציא
10 לידיו את פנקס הבחירות של קלפי 15 שהיה בבחירות החוזרות. כמו כן, מבוקש להוציא צו המופנה
11 אל המשיבים, המורה להם לתת למערער לעיין בפתקי ובמעטפות הצבעה בכל הקלפיות, על מנת
12 לבדוק אותם ולספור אותם. נימוקי הבקשה זהים לנימוקי הערעור. יצויין כבר עתה כי הבקשה לעיון
13 בפתקים על פי סעיף 96א' לחוק הבחירות נדחתה במסגרת החלטתי מיום 12.12.13, שכן לא הוגשה
14 על פי הפרוצדורה הקבועה בסעיף 96א' לחוק הבחירות ואף הוגשה באיחור רב.

15

העובדות וטיעוני המערער:

16 ביום 22.10.13, נערכו בחירות לראשות המועצה המקומית ג'דידה – מכר, שבה השתתפו המערער
17 ומשיב מספר 4 בנוסף לעוד 4 מועמדים. באותן בחירות לא נבחר אף מועמד לראשות המועצה מאחר
18 ואף אחד מהם לא זכה ברוב הדרוש. המערער והמשיב 4 קבלו את מירב הקולות, ועל כן התמודדו
19 הם בבחירות חוזרות אשר נערכו ביום 5.11.13.

20

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 13-12-14246 כיאל נ' משרד הפנים ואח'

- 1 בבחירות החוזרות, קיבל המערער 4,748 קולות כשרים, שהם 49.43% מסך הקולות, ואילו המשיב 4
2 קיבל 4,857 קולות כשרים אשר מהווים 50.57% מסך הקולות. כך שמשיב מספר 4 זכה במספר כולל
3 של 109 קולות כשרים יותר מהמערער, ועל כן הוכרז הוא כמי שזכה בבחירות לראשות המועצה.
4 תוצאות הבחירות פורסמו ביום 24.11.13 בילקוט הפרסומים (נספח א' לערעור).
- 5 נטען כי בכל קלפי נוהל פרוטוקול והיו שני פנקסי בוחרים שבאחד מהם סומן "וי" ליד שמו של כל
6 אדם שנכנס להצביע לאחר שאותרו שמו ופרטיו, ובפנקס השני שמו של המצביע נמחק על ידי העברת
7 קו מעל שמו. מיד לאחר תום הבחירות, ולאור חששות כבדים שהתעוררו בליבו של המערער, פנה
8 הוא למשיב 3 וביקש ממנו לעיין ולצלם את מסמכי הבחירות בכל הקלפיות בבחירות החוזרות.
9 המשיב 3 המציא למערער את מסמכי הבחירות של כל הקלפיות למעט הפנקס הראשון בקלפי מספר
10 15, אשר לא אותר.
- 11 עוד טוען המערער, כי לאחר קבלת מסמכי הבחירות (למעט מסמכי קלפי 15) עשה הוא השוואות
12 אשר בהן נמצאו הפרשים ניכרים, שלטענתו יש בהם כדי להשפיע או לשנות את תוצאות הבחירות
13 החוזרות. ההשוואות שנעשו הן בין מספר הקולות שנספרו לפי הרשום בפרוטוקול הקלפיות ובין
14 המספר הכולל של המצביעים שסומן "וי" ליד שמם בפנקס הראשון; בין המספר הכולל של הקולות
15 אשר נספרו לפי הרשום בפרוטוקולי הקלפיות ובין המספר הכולל של המצביעים ששםם "נמחק"
16 בפנקס השני; וכן בין המספר הכולל של המצביעים שסומן "וי" ליד שמם בפנקס הראשון ובין
17 המספר הכולל של המצביעים ששםם "נמחק" בפנקס השני.
- 18 נטען, כי ברוב הקלפיות, נמצאו ליקויים רבים, כפי שפורט בטענות ב"כ המערער, ובעיקר, כאמור
19 לעיל, נטען לאי התאמות בין מספר המצביעים אשר זוהו עם כניסתם לקלפי, בין מספר המצביעים
20 אשר נמחקו מספר הבוחרים עם סיום הצבעתם ובין מספר המעטפות אשר הוצאו מהקלפי. עוד נטען
21 כי אין התאמה בזהות המצביעים בשני הפנקסים בחלק מהקלפיות. כן ישנן טענות לאי התאמות בין
22 מספר המעטפות שנמסרו לוועדת הקלפי בחלק מהקלפיות לבין מספר בעלי זכות הבחירה. כמו כן,
23 נטען כי בחלק מהקלפיות נערכו שינויים בפרוטוקול מבלי שהמזכיר יחתום על שינויים אלה ומבלי
24 לרשום הערה אודותם. בחלק מהקלפיות נטען כי הפרוטוקול לא נחתם על ידי המזכירים או מי מהם
25 או כי גיליון ספירת הקולות נחתם על ידי מזכיר אחד בלבד. כן נטען לאי התאמות בחלק מהקלפיות
26 בין הרישום בפרוטוקול, לפי הערת אחד המשקיפים, לעניין מספר המעטפות שהוצאו ובין מספר
27 המעטפות שנספרו בפועל. עוד נטען שנעשו "התאמות" בין מספר הקולות שנרשמו לבין מספר
28 המעטפות שהוצאו. נטען גם כי לא נרשמה הערה בקשר למספר המעטפות החתומות שלא נוצלו
29 והוחזרו למשיב מס' 3.
- 30

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 13-12-14246 כיאל נ' משרד הפנים ואח'

1 המערער טוען כי אי ההתאמות בין הפרוטוקולים לבין פנקסי הבחירות, ואי ההתאמות בין פנקסי
2 הבחירות, בינם לבין עצמם, כמפורט לעיל, וכן יתר הפגמים שעליהם הצביע, מצביעים על פגם
3 מהותי בבחירות החוזרות, אשר יש בו כדי להשפיע ו/או לשנות את תוצאות הבחירות החוזרות
4 לראשות המועצה.

5 כן נטען כי כאשר אין זהות מלאה בין מספר המעטפות שהוצאו מהקלפי למספר המאותרים למספר
6 המחוקים ובינם לבין עצמם מדובר בליקוי ומי שניהל את הבחירות צריך לתת לזה הסבר שכן ייתכן
7 שתוצאת הבחירות אינה חוקית. נטען כי במקרה כזה הנטל עובר לצד השני להסביר את פשר
8 ההבדלים. נטען כי נקבע בפסיקה בעניין טורעאן כי רשימת המסומנים, בה סומנו כל אלה שהתייצבו
9 לבחור, היא הרשימה החשובה והעיקרית וחייבת לשקף נכונה את מספר הבוחרים שהתייצבו וזוהו
10 כדין בשמותיהם ופרטיהם האישיים ואין להעלות על הדעת שתימסר ולו מעטפה אחת לידיו של מי
11 שלא עבר תהליך זיהוי כזה.

12 לאור המפורט נטען, כי מתקיימות בעניינינו הוראות סעיף 73(ב)(1) לחוק הבחירות, ומשכך מבוקש
13 להורות על קיומן של בחירות חוזרות לבחירת ראש המועצה המקומית ג'דידה-מכר.

14 טענות המשיב 3 – מנהל הבחירות:

15 המשיב 3 טוען כי בבחירות החוזרות הן מזכיר ועדת הקלפי והן חבר ועדת הקלפי היו גורמים
16 ניטראליים שאין להם כל אינטרס בתוצאת הבחירות.

17 כן נטען כי לא כל סטייה מסדרי הבחירות תיחשב כליקוי היכול להצדיק ביטולן של בחירות ובכדי
18 שהליקוי יצדיק את ביטול הבחירות נדרש ליקוי היורד לשורשו של עניין שיש בו כדי להשפיע על
19 תוצאת הבחירות. נטען כי בעניינינו לא הרים המערער את הנטל להוכיח זאת.

20 נטען כי המערער עושה השוואות ומצביע על הבדלים כאלו ואחרים אך אינו מוכיח שממצאו
21 הלכאוריים השפיעו על תוצאת ההצבעה.

22 באשר לטענת המערער בדבר אי התאמות בין מספר המצביעים לפי הפרוטוקול לבין הסימונים
23 בפנקסי הבוחרים נטען כי יש לתת עדיפות עליונה למספר המעטפות שמוצאות מהקלפיות בזמן
24 הספירה. ההנחה הינה שהמעטפות שנמצאות בקלפי הן הראיה האמינה, המשקפת והטובה ביותר
25 לעניין מספר הבוחרים שהצביעו בפועל. כן נטען כי הליך הספירה מתנהל בפני חברי ועדת הקלפי
26 ובפני משקיפים וכל עוד לא מוכח שהוכנסו פתקים עודפים בדרך בלתי חוקית לקלפי הרי שאין לתת
27 משמעות מכרעת להבדלים בין מספר הקולות שהוצאו מתיבת הקלפי לבין הסימונים בפנקסי
28 הבוחרים. כן נטען כי הגיוני להעדיף את פנקס הבוחרים שקרוב לתוצאת הספירה שנרשמה
29 בפרוטוקול, שכן סביר להניח ששני מקורות המידע הזהים או הקרובים הם הנכונים. עוד נטען כי

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 13-12-14246-12 כיאל נ' משרד הפנים ואח'

1 המערער לא מסביר את משמעות המספרים אותם הוא מעלה, לא כל שכן הוא לא מבהיר כיצד יכול
2 הדבר לשנות את תוצאת הבחירות. למשל, טוען המשיב 3, כי כאשר מספר הקולות שנמחקו
3 בפנקסים גבוה יותר ממספר המעטפות שנמצא בקלפי יש להניח כמעט בוודאות שקיימת טעות
4 בסימון בפנקסים שכן תיבת הקלפי הנעולה כוללת את המעטפות ששולשלו לתוכה וחזקה שוועדת
5 הקלפי בכללותה, בפיקוח כל חבריה, ביצעה את הספירה בהתאם לחוק ולנהלים ויש להניח שבמידה
6 שהייתה חריגה בספירה מי שזכויותיו עלולות להיפגע היה מוחה על כך, דבר שלא נעשה בענייננו.

7 באשר לטענות המערער בדבר אי חתימה על פרוטוקול ופרטים חסרים, טוען המשיב 3 כי אלו אינם
8 מביאים לפסילת הפרוטוקול כפי שטוען המערער. לעניין זה נטען כי האחריות על תקינות פרוטוקול
9 הקלפי הינה בראש ובראשונה אחריותה של ועדת הקלפי לרבות המשקיפים הצמודים לה שזהו חלק
10 מתפקידם וגם המשקיפים יכלו לדרוש לחתום על הפרוטוקול שכן קיים חלק בפרוטוקול שנוגע להם.
11 נטען כי לא די בהעלאת פגמים טכניים קלים בכדי להצדיק ביטול תוצאת הבחירות וגם הטענות
12 לעניין חסרים במילוי הפרוטוקולים לא מצביעות על פגם מהותי שיורד לשורשו של עניין.

13 באשר לפנקס הבוחרים החסר בקלפי מס' 15 - נטען כי הפנקס לא אותר על ידי מנהל הבחירות, אך
14 לאור ההבדל הזניח שנמצא בין הפרוטוקול לבין הפנקס השני, יש לתת עדיפות לפרוטוקול ואין
15 מדובר בליקוי שיש בכוחו להשפיע על תוצאות הבחירות.

16 כן נטען כי גם אם יתקבלו כל טענות המערער עדיין מדובר בהפרש מירבי של 104 ו-84 (תלוי באופן
17 הבדיקה) ולאור הפרש הקולות שעומד על סך של 109 קולות ממילא לא משנה הדבר את תוצאת
18 הבחירות. כמו כן, נטען כי אין בסיס להנחת המערער שיש להוריד את מניין כל הקולות הנטענים
19 כשגויים דווקא מהמשיב מס' 4 שהרי אין טענה שכל מערכות הספירה הוטו שיטתית אך ורק לטובת
20 המשיב 4.

21 על כן, נטען כי רוב הליקויים הנטענים הינם ליקויים טכניים וקלים והמערער כשל מלהוכיח
22 שהליקוי יכול להשפיע על תוצאות הבחירות. על כן, נטען כי יש לדחות את הערעור.

23 **טענות המשיב 4:**

24 המשיב 4 טוען כי הערעור הינו מסע דייג ונטענות בו טענות כלליות ופרוצדוראליות במהותן אשר כל
25 שיש בהן הוא ניסיון לשנות את דין הבוחר. נטען כי טענות המערער אינן מצביעות על התנהלות
26 בניגוד לחוק ואינן מראות במה היו יכולות לשנות את תוצאת הבחירות.

27

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 13-12-14246 כיאל נ' משרד הפנים ואח'

1 עוד טוען המשיב 4 כי גם אם ההפרשים הנטענים על ידי המערער יופחתו מהתוצאה, תישאר תוצאת
2 הבחירות כפי שהיא. נטען כי פער הקולות בין הצדדים היה 109 מצביעים וכל הנטען להפרשים
3 בערעור הוא נמוך מ-109. נטען כי גם אם הטענות בערעור נכונות וההפרש הוא 104 אין בכך די כדי
4 לשנות את תוצאת הבחירות כאשר הפער הוא 109 קולות.

5 נטען כי כל הנטען על ידי המערער הוא ביחס להפרש בסימונים וליקויים שאין להם כל בסיס ועיקרם
6 נובע מטעויות אנוש והיסח הדעת של מזכירי הקלפי או יו"ר הקלפי.

7 כן נטען כי כל הקלפיות אוישו על ידי משקיף מכל צד. יו"ר ומזכירי הוועדות כולם מונו על ידי משרד
8 הפנים ולא היו תושבי הכפר וחזקה על אלה שעשו עבודתם נאמנה לפי הוראות הדין.

9 עוד נטען כי לא ברור כיצד טענות לפערים בין הפנקסים יכולות לשנות את התוצאה. נטען כי
10 ההפרשים שעליהם מצביע המערער אינם יכולים לשנות את תוצאת הבחירות וכי באשר לטענה
11 בדבר אי התאמה בין מספר הפתקים שנמצאו בקלפיות לבין מספר המצביעים שסומנו בספרי
12 הבחורים כי הצביעו, הכלל הוא כי הנתונים המפורטים בפרוטוקולי הבחירות הם המשקפים נכונה
13 את תוצאת הבחירות.

14 דיון ומסקנות:

15 לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת המסמכים שהוצגו לעיוני והעדויות שנשמעו לפני הגעתי
16 למסקנה כי יש לקבל את טענת המערער כי בבחירות שבנדון נפלו ליקויים רבים אשר בהצטברם
17 מהווים ליקוי משמעותי היורד לשורשו של עניין שעלול היה לעוות ולשנות את תוצאת הבחירות.

18 מעדויות מנהל הבחירות והקולטים אשר קלטו את הקלפיות ממזכירי הקלפי בתום יום הבחירות
19 עולה כי הם לא בדקו שמספר המחוקים (ששמם נמחק מהספר לאחר שסיימו להצביע) ומספר
20 המאותרים (המופיעים בספר שבו מאתרים את הבחור שרוצה להצביע ומוודאים את פרטיו)
21 מתאימים למספר המעטפות שהוצאו ולמספר הקולות שנשפרו ונרשמו בפרוטוקול. הבדיקה
22 שנעשתה הייתה של פרוטוקול הקלפי עצמו, של הקולות הכשרים והפסולים, של החתימות על
23 הפרוטוקול ולא בדקו את פנקסי הבחורים. לטענתם של מנהל הבחירות והקולטים הם אינם
24 אמורים לבדוק את כל החומר המוגש כאשר על פני הדברים נראה כי אין ליקויים בפרוטוקול
25 הקלפי. עם זאת, בדיקה של החומר מעלה פערים בין חוברת המסומנים לחוברת המחוקים במספר
26 קלפיות וכן בין ספרים אלו למספר המעטפות שהוצאו והקולות שנשפרו.

27

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 13-12-14246 כיאל נ' משרד הפנים ואח'

- 1 מתצהיר מזכיר ועדת קלפי מספר 1 עולה כי הוא יצא מנקודת הנחה שהפנקס החשוב והמרכזי מבין
2 שני הפנקסים הינו פנקס המחיקות וכי הייתה נקודת זמן במהלך יום הבחירות שבה הוא נותר לבדו
3 והקפיד לבצע את המחיקות בספר הבוחרים אך בפרק זמן זה לא בוצעו הסימונים בספר הבוחרים
4 שבו מזהים את הבוחר ואת פרטיו.
- 5 מזכירים נוספים של הקלפיות העידו כי גם מבחינתם היה חשוב יותר לספור את המחיקות (אלה
6 ששם נמחק לאחר שסיימו להצביע) מאשר את הבוחרים שזוהו בספר המאותרים (הספר שבו
7 מאתרים את הבוחר שרוצה להצביע ומאמתים את פרטיו).
- 8 תצהירים ועדויות אלו מנסים להסביר את הטענות בדבר הפער בין ספר הסימון לספר המחיקות, אך
9 אינם מהווים הסבר מספיק להבדלים בין זהויות האנשים שנמחקו בספרים השונים ולהבדלים בין
10 מספר המעטפות שהוצאו מהקלפי למספר האנשים שנמחקו מהספר לאחר שהצביעו.
- 11 כן הובהר בעדויות כי לדעתם של המזכירים והקולטים המספר החשוב ביותר הוא כמות המעטפות
12 שיצאו מהקלפי שהיא הקובעת. אכן מספר המעטפות שיצאו מהקלפי הוא חשוב אך כאשר מדובר
13 בליקויים כה רבים אין די בכך.
- 14 כאמור, מהעדויות והראיות שהובאו בפני עולה כי היו אי סדרים לא מעטים אשר באים לידי ביטוי
15 באי התאמה בין ספרי הבוחרים שזוהו עם כניסתם לקלפי ובין ספרי הבוחרים ששם נמחק לאחר
16 שהצביעו וכן בין ספרים אלו לבין המעטפות אשר הוצאו בסופו של יום מהקלפי.
- 17 למעשה אין מחלוקת במקרה זה כי התגלו ליקויים ופערים בין הספרים (ספר הזיהוי של הבוחרים
18 שהגיעו להצביע וספר המחיקה של הבוחרים שהצביעו) ובין מספר המעטפות שהוצאו בחלק
19 מהקלפיות. המחלוקת היא לגבי גודלם של הפערים ולגבי השאלה האם מדובר בליקויים היורדים
20 לשורשו של עניין שעלולים היו להשפיע על תוצאות הבחירות.
- 21 במקרה זה סבור אני כי לאור המספר הרב של הליקויים עליהם הצביע ב"כ המערער, וכאשר ישנה
22 מחלוקת לגבי השאלה האם הסיכום הכולל של מספר הקולות שלגביהם נתגלה פער בין הרישומים
23 השונים עולה על הפער בין הקולות שנרשמו לטובת המערער ובין הקולות שנרשמו לטובת המשיב 4,
24 או לכל הפחות מדובר בפער שמתקרב לפער שבין הקולות לטובת המערער ובין הקולות לטובת
25 המשיב 4, יש במקרה זה מקום לקבל את הטענה כי מדובר בליקויים משמעותיים היורדים לשורשו
26 של עניין ואשר בהצטברם עלולים היו לעוות את תוצאת הבחירות. ייתכן כי לו היה מדובר בליקוי זה
27 או אחר העומד בפני עצמו הייתי סבור כי אין מקום להתערב, אך בנסיבות המקרה, כאשר מדובר
28 בליקויים רבים מצטברים שהשלכותיהם חוצות את הגבול של "כמות עושה איכות" [בג"צ 3267/98,
29 715/98 רובינשטיין ואח' נ' שר הביטחון פ"ד נב' (5) 481; בג"צ 6427/02 התנועה לאיכות השלטון

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 13-12-14246 כיאל נ' משרד הפנים ואח'

- 1 בישראל ואח' נ' הכנסת ואח' (ניתן ביום 11.5.06)). סבורני כי מדובר בליקויים היורדים לשורשו של
2 עניין אשר עלולים היו להשפיע על תוצאות הבחירות.
- 3 בנסיבות המקרה, לא ניתן לקבל את טענת המשיבים כי אין חשיבות לספר המסומנים שזוהו
4 כבוחרים כדין או כי יש להעדיף את מספר המעטפות שהוצאו מן הקלפיות על פני הרישומים
5 בספרים. לאור הליקויים הרבים שעליהם הצביע ב"כ המערער במקרה זה סבור אני כי לא ניתן
6 להתעלם מחשיבות הספרים שבהם סומנו הבוחרים אשר זוהו כבוחרים כדין.
- 7 בענייננו לא ניתן להתייחס לפרוטוקול כמסמך על שכן המערער הצביע על ליקויים רבים שנפלו
8 בפרוטוקולים ועל פערים משמעותיים בין הספרים ובין מספר הקולות שנרשם בפרוטוקולים. אמנם
9 בכל הנוגע לקלפי מס' 1 ניתן ההסבר של מזכיר הקלפי אשר הסביר כי בשלב מסויים נשאר לבדו
10 ולכן הפסיק לבצע את הסימון בספר אשר מזהה את הבוחרים המגיעים להצביע, הסבר אשר בפני
11 עצמו מצביע על ליקוי חמור בקלפי זאת, שכן סימון זה שעליו "ויתר" מזכיר קלפי מס' 1 בשל
12 מחסור בכוח אדם באותה עת ולחץ מצביעים בקלפי הינו סימון חשוב אשר נועד כדי לזהות את
13 הבוחרים המגיעים להצביע כבוחרים אשר יש להם זכות הצבעה ואשר רשומים כדין [ראו: המר'
14 261/93 (נצרת) חאלד באדר נ' פקיד הבחירות ועדת הבחירות למועצה מקומית טורעאן (החלטה
15 מיום 26.12.93) והערער על החלטה זו שנדחה במסגרת רע"א 105/94 נאגי נאסר נ' חאלד באדר
16 (פסק דין מיום 3.3.94)].
- 17 אך, כאמור, במקרה זה מדובר במספר רב של ליקויים משמעותיים, כגון אי התאמה בין שמות
18 הבוחרים שזוהו וסומנו ובין הבוחרים שנמחקו לאחר שהצביעו ואי התאמות בין הספרים לקולות
19 שנספרו וזאת במספר קלפיות. בעניין זה אין חולק כי קיימים פערים וליקויים בחלק מהקלפיות
20 וסבורני כי ריבוי הליקויים עליהם מצביע ב"כ המערער וכן העולה מהעדויות שהובאו בפני מצביעים
21 על אי סדרים מהותיים היורדים לשורשו של עניין והמהווים ליקויים שעלולים היו להשפיע על
22 תוצאות הבחירות (לעניין הדרישות בדבר ליקוי היורד לשורשו של עניין שעלול היה להשפיע על
23 תוצאות הבחירות [ראו: בר"מ 10462/08 טל נ' פרג'ון (פסק דין מיום 29.12.08); בר"מ 3235/09
24 עמאש נ' מנהל הבחירות למועצה המקומית גסר אלזרקא (פסק דין מיום 1.3.11)].
- 25 בענייננו עמד המערער בנטל הדרוש והציג בפני ביהמ"ש ראיות לליקויים רבים אשר בהצטברם הינם
26 משמעותיים ויורדים לשורשו של עניין ואשר היה בהם כדי לגרום לעיוות בתוצאות הבחירות. ראו
27 לעניין זה:
- 28 בר"מ 8617/13 ג'ראייסי נ' מנהל הבחירות בנצרת (פסק דין מיום 7.1.14);
29 בר"מ 3235/09 הנ"ל;
30 בר"מ 1837/09 משלב נ' עלי הזימה (פסק דין מיום 18.3.09);

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 13-12-14246 כיאל נ' משרד הפנים ואח'

1 רע"א 3055/05 פרומר ואח' נ' סבג ואח' (פסק דין מיום 21.8.05);
2 2610/09 עמרם אפריים נ' ועדת הבחירות המקומיות למועצה מקומית אזורית גלבע (פסק דין מיום
3 18.5.09).

4 הערות משלימות לעניין אפשרות שהליקוי השפיע על תוצאות הבחירות וכן לעניין התשתית
5 העובדתית שבפני בית המשפט:

6 אין חולק כי הפער בין הקולות שניתנו למתמודדים בבחירות החוזרות עמד על 109 קולות. ב"כ
7 המשיב 4 טוען כי המערער מצביע, לכל היותר, על פגמים בניגע להצבעתם של 104 קולות, ומכאן
8 שגם לשיטת המערער לא השפיעו הפגמים (לכאורה) על תוצאות ההצבעה. טענה זו בטעות יסודה.

9 עסקינן בבחירות חוזרות (סיבוב שני) במסגרתם מתמודדים שני מועמדים בלבד. בנסיבות אלו,
10 וכאשר הפער בין המתמודדים הוא 109 קולות של מצביעים, הרי שפגם המתיחס ל 55 קולות עלול
11 או עשוי להשפיע על תוצאות הבחירות.

12 מכאן אתיחס להליך הבאת הראיות בפני בית המשפט – בית המשפט היה ער, כמובן, כי מדובר
13 בערעור מנהלי, על כל המשתמע מכך לעניין הליך הבאת ראיות. בית המשפט גם היה ער לדברים
14 שנאמרו בפסקה 62 לפסק הדין שניתן בבר"מ 8617/13 ג'ראייסי נ' מנהל הבחירות בנצרת הנ"ל.
15 במקרה שבפני היו הפגמים שעניינם בפערים ברישומים שבפנקסי ועדות הקלפי והפערים שבין
16 הרישומים למספרי המעטפות שנספרו בפועל גלויים על פניהם. עם זאת סבר בית המשפט כי יש
17 לאפשר את העדת מזכירי ויו"ר ועדות הקלפיות כדי לאפשר להבהיר את מקור ומהות הפגמים.
18 במקרה שבפני המנעות מהבאת העדים וביטול תוצאות הבחירות על בסיס הפגמים הנראים במסמכי
19 הבחירות היה, אמנם, מקצר את ההליך ואולם יתכן כי היה מעורר תהיות שעניינם באמון הציבור
20 בהכרעה השיפוטית. סברתי גם כי במקרה זה ראוי לשמוע את מלאי התפקידים כך שישפכו אור על
21 השאלות שהתעוררו מעיון במסמכי הבחירות, מסמכים שהצביעו על פגמים באופן ניהול הליך
22 הבחירות. סברתי כי מקרה זה נמנה על המקרים בהם גם כאשר המחיר הוא בעיכוב בסופיות הליך
23 הבחירות יש מקום להשלים בירור עובדתי מעמיק כדי שלא יצא צד נפגע רק מחמת הימנעות משיעת
24 עדות זו או אחרת [ראו: בר"מ 10462/08 טל נ' פרג'ון הנ"ל, פסקה 17]. ההתמודדות עם מצוות
25 המחוקק לקצר בהימשכות ההליכים נעשתה בדרך של שמיעת העדויות ברצף עד לשעות המאוחרות
26 של יום הדיונים.

27

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 13-12-14246 כיאל נ' משרד הפנים ואח'

1 אדגיש עוד, לקראה סיומו של פסק דין זה, כי אין טענה ו/או ראיה כי מי ממזכירי או יו"ר ועדות
2 הקלפי פעל שלא כדין במטרה לנסות ולהשפיע על תוצאות הבחירות. במקרה זה היו כל מלאי
3 התפקידים הנ"ל עובדי מדינה שאינם מתגוררים בג'דידה מכר. לא הובאה ראיה ולא נטען כי מי
4 מהם פעל לטובת צד זה או אחר. עם זאת הפגמים שבאופן ניהול הבחירות, כפי שצוין לעיל,
5 מובילים אל התוצאה המצביעה על כך שיתכן והפגמים השפיעו על תוצאות הבחירות, באופן שבו
6 התוצאה הסופית מסלפת את רצונם והצבעתם של הבחורים.

7 עם זאת, אוסיף כבר כעת, כי אם וכאשר שיקבע מועד חדש לבחירות בג'דידה - מכר, ראוי שיוסקו
8 המסקנות מכל הליקויים שהתגלו במסגרת ההליך שבפני, הן בדרך של הקפדה על כל כללי תיעוד
9 המצביעים ורישומם, והן בדרך של תגבור צוותי המזכירים בקלפיות, באופן שימנע תקלות
10 שעניינם באי קיום אחר הנהלים וההוראות כתוצאה מלחץ ומצוקת כוח אדם. יתכן שלו היו נוהגים
11 כך בהליך הבחירות המתברר בפני היו המחלוקת שבבסיס הערעור שבפני נמנעים.

סיכום:

12
13 בסיכומי של דבר, לאור המפורט לעיל, סבורני כי במקרה זה אין מנוס מלקבוע כי המערער עמד
14 בנטל והצביע על ליקויים מהותיים רבים אשר בהצטברם מהווים ליקוי היורד לשורשו של עניין
15 ושעלול היה לעוות ולשנות את תוצאת הבחירות.

16 אשר על כן, הנני מורה על ביטולן של הבחירות לראשות המועצה המקומית ג'דידה מכר. עוד אני
17 מורה לקיים את הבחירות לראשות המועצה פעם נוספת בהתאם למועדים הקבועים בחוק. כפי
18 שצוין – יש לקוות שהבחירות הבאות יערכו תוך הקפדה על מילוי כל הוראות החוק והנהלים, באופן
19 שיביא את התוצאה המשקפת את רצון הבוחר.

20 ככל שהדבר נוגע לפסיקת הוצאות משפט, אני מורה כדלקמן:

21 אני מורה כי המשיב 3 יישא בהוצאות זימונם של העדים, בהתאם לתקנות ובהתחשב בעובדה שהם
22 נדרשו להשקיע יותר מארבע שעות בהתייצבותם בבית המשפט, סך של 200 ₪ בהתאם לתקנות,
23 כאשר לסכום זה יצורפו הוצאות נסיעה של כל אחד מהעדים, לפי תעריף הנסיעה בקווי תחבורה
24 ציבורית ממקום מגוריהם לבית המשפט ובחזרה. ב"כ המשיב 3 יאסוף את נתוני העלויות מהעדים,
25 ובמידת הצורך יגיש בקשה לפסיקתא לאישור תשלום ההוצאות.

26

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 13-12-14246 כיאל נ' משרד הפנים ואח'

1 אני מחייב את המשיב 4 בהוצאות המערער ושכר טרחת עורך דינו, בסכום כולל של 10,000 ₪. סכום
2 זה יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד מועד התשלום המלא בפועל.

3 המזכירות תעביר עותק מפסק הדין לצדדים.

4 ניתן היום, י"ח שבט תשע"ד, 19 ינואר 2014, בהעדר הצדדים.

ר' שפירא, שופט

5
6